

« ____ » травень 2026 року

**ОБҐРУНТУВАННЯ
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про початок розслідування зловживань на оптовому енергетичному
ринку»**

Відповідно до пункту 22¹ частини першої статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» НКРЕКП проводить розслідування зловживань та інших порушень на оптових енергетичних ринках у порядку, затвердженому Регулятором.

Акціонерним товариством «Оператор ринку» (далі – Оператор ринку) відповідно до вимог глави 2 Порядку розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку, затвердженого постановою НКРЕКП від 26.09.2023 № 1756 (далі – Порядок розслідування) листами від 05.12.2025 № 01-14/2721 та від 24.12.2025 № 01-14/2864 були подані повідомлення (заяви) про можливе зловживання на оптовому енергетичному ринку (далі – Повідомлення) щодо здійснення учасником оптового енергетичного ринку (далі – Підприємство) операцій на ринку «на добу наперед» (далі – РДН) у певні розрахункові години діб постачання 17.04.2025, 25.07.2025, 13.11 - 25.11.2025, 29.11 - 30.11.2025, 01.12 - 05.12.2025, 08.12 - 09.12.2025 (далі – період дослідження), які можуть містити ознаки зловживання шляхом маніпулювання та/або спроб маніпулювання на оптовому енергетичному ринку.

Згідно з інформацією, вказаною у Повідомленнях Оператора ринку, Підприємством протягом періоду дослідження здійснювалось одночасне подання заявок на продаж і на купівлю електричної енергії на РДН на один розрахунковий період відповідної доби постачання. При цьому, у певні розрахункові періоди доби постачання за результатами торгів на РДН відбувся акцепт заявок Підприємства як на продаж, так і на купівлю електричної енергії. Вказані дії можуть містити ознаки маніпулювання на оптовому енергетичному ринку, а саме: укладання фіктивних угод (wash trades) – домовленостей щодо купівлі-продажу відповідно до оптового енергетичного продукту, за яких не відбувається зміни кінцевих інтересів чи ринкових ризиків для сторін договору, або вигоди.

Відповідно до пункту 2.6 глави 2 Порядку розслідування НКРЕКП листами від 08.12.2025 № 194-12.2/25inv та від 25.12.2025 № 220-12.2/25inv повідомила Оператора ринку про прийняття вказаних повідомлень до розгляду.

З підстав, визначених пунктом 3.3 глави 3 Порядку розслідування, Департамент розпочав попереднє дослідження обставин, зазначених у Повідомленнях Оператора ринку.

За результатами попереднього дослідженням не встановлено наявності у діях Підприємства ознак маніпулювання та/або спроби маніпулювання в частині одночасного подання заявок як на продаж, так і на купівлю електричної енергії на РДН на одну розрахункову годину в період дослідження, що може кваліфікуватися як укладання фіктивних угод (wash trades). Водночас під час попереднього дослідженням було встановлено, що у досліджуваний період Підприємство змінило підходи до формування цінових заявок на продаж електричної енергії на РДН, зокрема шляхом подання заявок за максимальною граничною ціною у окремі розрахункові години діб постачання з 02.12.2025 по 09.12.2025. Зазначені заявки були акцептовані та стали ціноутворюючими для усіх учасників РДН, що вплинуло на результати торгів на РДН у відповідні розрахункові години.

Крім того, відповідно до пояснень, наданих Підприємством, зазначені заявки розміщувались з метою мінімізації ймовірності їх акцептування. За таких обставин дії Підприємства містять ознаки зловживання (маніпулювання) на оптовому енергетичному ринку шляхом:

формування граничних цін (creating a floor or a ceiling in the price pattern) – угоди або подання заявок (пропозицій) на купівлю - продаж, які виконані в такий спосіб, щоб спотворити ціну відповідно до оптового енергетичного продукту шляхом зниження або підвищення ціни від певного рівня з метою уникнення негативних наслідків, які виникли б у результаті ринкової зміни ціни;

розміщення заявок без наміру їх виконання (placing orders with no intention of executing them) – подання заявок (пропозицій) на купівлю - продаж відповідно до оптового енергетичного продукту без наміру їх виконання, що може створювати оманливі сигнали щодо пропозиції, попиту або ціни відповідно до оптового енергетичного продукту, або формувати ціну на штучному рівні.

На підставі викладеної інформації та результатів проведеного попереднього дослідження, з урахуванням вимог пункту 4.3 глави 4 Порядку розслідування, Департамент розслідувань зловживань на оптових енергетичних ринках та моніторингу звітності пропонує прийняти постанову НКРЕКП «Про початок розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку».

Директор Департаменту

Тетяна МІЩЕНЕНКО

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ
ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

№ _____

Київ

Про початок розслідування
зловживань на оптовому
енергетичному ринку

Відповідно до статті 20² Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», Порядку розслідування зловживань та інших порушень на оптовому енергетичному ринку, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 26 вересня 2023 року № 1756, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Прийняти рішення про початок розслідування зловживань на оптовому енергетичному ринку у розрахункові години діб постачання 17 квітня, 25 липня, з 13 листопада по 25 листопада, з 29 листопада по 30 листопада, з 01 грудня по 05 грудня, з 08 грудня по 09 грудня 2025 року за повідомленнями Акціонерного товариства «Оператор ринку» (в частині зловживань на ринку «на добу наперед») від 05 грудня 2025 року № 01-14/2721 та від 24 грудня 2025 року № 01-14/2864.

2. Створити комісію з розслідування у складі, затвердженому наказом Голови НКРЕКП.

Голова НКРЕКП

Юрій ВЛАСЕНКО